

Інтерв'ю з представником ДП «Прозорро» Наталією Шимко щодо ступеня локалізації виробництва

*Інтерв'ю підготувала Катерина Плашенко,
експерт-практик з публічних закупівель*

14.07.2022 набув чинності Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” щодо створення передумов для сталого розвитку та модернізації вітчизняної промисловості» (далі — Закон щодо локалізації виробництва). При цьому 04.08.2022 набула чинності [постанова Уряду № 861 від 02.08.2022](#) «Про затвердження порядків підтвердження ступеня локалізації виробництва товарів та проведення моніторингу дотримання вимог щодо ступеня локалізації виробництва предметів закупівлі, внесених до переліку товарів, що є предметом закупівлі, з підтвердженим ступенем локалізації виробництва» (далі — Порядок).

Як зміниться закупівельний процес на ринку публічних закупівель? Як технічно буде реалізовано підтвердження ступеня локалізації виробництва товарів? Редакція portalu RADNUK.COM.UA звернулася з цими та іншими питаннями до представника ДП «Прозорро» Наталії Шимко.

Наталіє, вітаю. Скажіть, будь ласка, як буде забезпечена технічна реалізація подання заявки та можливості заповнення виробником товару форми калькуляції собівартості товару на вебпорталі адміністратором електронної системи закупівель? Можливо, є вже перші скріни?

Так, на вебпорталі Уповноваженого органу prozorro.gov.ua вже з'явилась окрема вкладка «Локалізація», на якій відображається перелік товарів, що мають підтверджений ступінь локалізації (далі — Перелік), а також розміщена інформація для виробників щодо дій, необхідних для отримання підтвердження ступеня локалізації їхніх товарів відповідно до Порядку (див. Рисунок).

Перелік локалізованих товарів

Перелік товарів, з підтвердженим ступенем локалізації виробництва, можна переглянути за допомогою пошуку на головній сторінці Prozorro.

[Переглянути перелік локалізованих товарів](#)

Локалізація

14 липня 2022 року набирає чинності Закон «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо створення передумов для сталого розвитку та модернізації вітчизняної промисловості»

Ступінь локалізації виробництва - показник місцевої складової у питомій вазі вартості сировини, матеріалів, вузлів, агрегатів, деталей, складових частин і комплектуючих виробів, робіт, послуг та інших складових

Рисунок

Для підтвердження ступеня локалізації конкретного товару виробник має в електронній системі закупівель зайти в особистий кабінет на одному з авторизованих майданчиків. У відповідних полях він має заповнити інформацію про підприємство, про товар, а також зазначити самостійно розраховане значення ступеня локалізації цього товару. Крім того, він має заповнити форму калькуляції, дані якої мають підтвердити, що доля вартості вітчизняних складових товару є саме такою, як зазначив виробник у заявці. Достовірність внесеної інформації підтверджується накладанням електронного цифрового підпису.

Система автоматично порахує введені дані з калькуляції, розрахує за формулою ступінь локалізації та перевірить, чи співпадає він зі значенням, що зазначив виробник. Якщо всі дані введені і розраховане значення відповідає значенню виробника, то відомості про товар будуть внесені до Переліку.

Група компаній «Радник» детально розглянула алгоритм внесення товару до реєстру локалізованих товарів на прикладі майданчика *Zakupki.Prom* у статті **«Алгоритм внесення товару до реєстру на виконання норм щодо ступеня локалізації»**. З переліком товарів, що підлягають локалізації, ознайомтесь у матеріалі **«Перелік товарів, щодо яких замовники повинні застосовувати ступінь локалізації»**.

Підкажіть, підтвердження ступеня локалізації виробництва товарів стосується лише

тих закупівель, які будуть проводитися згідно із Законом України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон), чи будуть стосуватися і закупівель, які проводяться згідно з Постановою № 169?

Пунктом 6¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону зазначено, що ним встановлюються особливості здійснення закупівель, якщо вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень. На мій погляд, це свідчить про те, що незалежно від способу, який замовник вибирає для закупівлі відповідних товарів, він має здійснювати закупівлю із урахуванням зазначених особливостей. Тобто **незалежно від того, чи застосовує замовник одну з процедур закупівлі по Закону, чи проводить закупівлю за Постановою № 169, якщо вартість предмета закупівлі перевищує 200 тис. гривень і товар є в переліку товарів, до яких мають застосовуватись вимоги по локалізації, замовник не може ігнорувати ці особливості.**

Про випадки, коли локалізація не застосовується, можна прочитати в статті [«Локалізація в публічних закупівлях: коли вимоги не застосовуються»](#).

*Частиною 1 Порядку визначено, що цей Порядок встановлює механізм підтвердження ступеня локалізації виробництва товарів, що є предметом закупівлі і визначені **підпунктом 2 пункту 6¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону** та додатковим переліком товарів, що затверджується Кабінетом Міністрів України відповідно до **підпункту 3 пункту 6¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону**. Тобто перелік у підпункті 2 пункту 6¹ не є вичерпним? Яким чином буде сформований додатковий перелік товарів?*

Так, цей перелік не є вичерпним.

Законотворець надав можливість Кабінету Міністрів України, залежно від поточної ситуації, розширювати його. Для цього може бути прийнята постанова КМУ, що міститиме додатковий перелік товарів та мінімальне значення для них ступеня локалізації. Цей додатковий перелік має бути обов'язково погоджений із Комітетом Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання промислової політики та розвитку окремих галузей виробництва. При цьому це мають бути товари, що належать виключно до продукції переробної промисловості, а ступінь їх локалізації не повинна перевищувати ступінь локалізації виробництва, встановлений **підпунктом 1 пункту 6¹ на відповідний рік. **На придбання товарів з додаткового переліку поширюватимуться такі ж правила, що й на товари з основного.****

Для зручності спеціально для учасників на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuke.com.ua) створено нову

категорію зразків документів «**Локалізація виробництва**», де вже розміщено форми **калькуляції собівартості продукції із зазначенням митної вартості імпортних компонентів (імпортованих виробником та / або придбаних у постачальників, які є резидентами України)** та **заявки про включення товару до переліку товарів із підтвердженням ступенем локалізації**.

Наталіє, якщо закупівля була розпочата до затвердження Порядку, чи повинен замовник вносити відповідні зміни, скажімо, до умов тендерної документації та врахувати підтвердження ступеня локалізації виробництва товарів? А також що робити тим замовникам, які вже на стадії укладення договорів або їх уклали (по закупівлях, що були розпочаті після 14.07.2022)?

Це дійсно проблемне питання. Враховуючи, що зміни до Закону набрали чинності 14.07.2022, замовники мали б уже встановлювати відповідні вимоги щодо ступеня локалізації при здійсненні закупівель. Але за відсутності затвердженого порядку підтвердження ступеня локалізації вони були позбавлені можливості перевірити достовірність значень, розрахованих виробником. Тому **після набрання чинності Постановою № 861 замовникам слід внести зміни до умов тендерної документації і врахувати вимогу щодо наявності товару в переліку товарів із підтвердженням ступенем локалізації, а також зазначити в проекті договору вимогу щодо надання під час передачі товару його фактичної калькуляції собівартості, підготовленої виробником, для подальшого оприлюднення в електронній системі закупівель разом із звітом про виконання договору про закупівлю.**

*У пригоді кожному замовнику буде матеріал «**Встановлюємо умови щодо локалізації виробництва**».*

Яким чином замовник перевіряє товари в Переліку на етапі кваліфікації учасників (самостійно в онлайн-режимі)?

Так, він це робить самостійно в онлайн-режимі. Під час розгляду тендерних пропозицій **замовник може перевірити наявність відповідного товару, що пропонується учасником, у переліку товарів, що мають підтверджений ступінь локалізації виробництва, на вебпорталі Уповноваженого органу prozorro.gov.ua.**

Яким чином замовнику відхилити учасника, який буде брати участь у відкритих торгах і не підтвердить ступеня локалізації? Чи потрібно встановлювати відповідну вимогу в тендерній документації?

Якщо замовник планує здійснити закупівлю товару, який визначений **підпунктом 2 пункту 6¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону**, він обов'язково **має зазначити в тендерній документації вимоги щодо наявності конкретного товару, що пропонуватиметься учасником у складі тендерної пропозиції, у переліку товарів, які мають підтверджений ступінь локалізації виробництва**. Якщо такий товар буде відсутній у переліку, оприлюдненому на вебпорталі prozorro.gov.ua, то пропозиція учасника має бути відхилена як така, що не відповідає умовам тендерної документації.

Пунктом 6¹ розділу X Закону встановлені вартісні межі «..якщо вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень». Якщо, приміром, замовник на початку року провів закупівлю, скажімо, насосів на суму 100 тис. грн, а через деякий час у нього знову виникла потреба в насосі так само вартістю 100 тис. грн, чи враховувати в такому випадку у вимогах замовника підтвердження ступеня локалізації виробництва товарів?

Тут діє таке правило визначення вартості предмета закупівлі: нова потреба — новий предмет закупівлі. Якщо на час оголошення закупівлі очікувана вартість потреби в товарах не перевищувала 200 тис. гривень, то вимоги щодо ступеня локалізації до такої закупівлі не застосовуються. **У разі виникнення нової потреби вже після завершення попередньої закупівлі така потреба вважається новим предметом закупівлі**. Рішення щодо застосування чи незастосування вимог по локалізації буде прийматись без урахування очікуваної вартості попередньої закупівлі.

Дякуємо за приділений час та змістовне інтерв'ю. До наступних закупівельних зустрічей!

Підсумуємо найголовніше:

Підтвердження ступеня локалізації виробництва товарів уже технічно реалізовано, про що ми повідомляли в новині [«Prozorro розробило механізм підтвердження ступеня локалізації товарів»](#). Для підтвердження ступеня локалізації конкретного товару виробник або уповноважена ним особа має в електронній системі закупівель зайти в особистий кабінет на одному з авторизованих майданчиків. У відповідних полях він має заповнити інформацію про підприємство, товар, а також зазначити самостійно розраховане значення ступеня локалізації цього товару.

Незалежно від того, чи застосовує замовник одну з процедур закупівлі по Закону, чи проводить закупівлю за Постановою № 169, якщо вартість предмета закупівлі перевищує 200 тис. гривень і товар є в переліку товарів, до яких мають

застосовуватись вимоги по локалізації, замовник не може ігнорувати ці особливості.

Частиною 1 Порядку визначено, що цей Порядок встановлює механізм підтвердження ступеня локалізації виробництва товарів, що є предметом закупівлі і визначені **підпунктом 2 пункту 6¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону** та додатковим переліком товарів, що затверджується Кабінетом Міністрів України відповідно до **підпункту 3 пункту 6¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону**, отже перелік у підпункті 2 пункту 6¹ не є вичерпним, найімовірніше, **може бути прийнята постанова КМУ, що міститиме додатковий перелік товарів та мінімальне значення для них ступеня локалізації.**

Після набрання чинності Постановою № 861 замовникам слід внести зміни до умов тендерної документації і врахувати вимогу щодо наявності товару в переліку товарів з підтвердженим ступенем локалізації, а також зазначити в проєкті договору вимогу щодо надання під час передачі товару його фактичної калькуляції собівартості, підготовленої виробником, для подальшого оприлюднення в електронній системі закупівель разом із звітом про виконання договору про закупівлю.

Якщо замовник планує здійснити закупівлю товару, який визначений **підпунктом 2 пункту 6¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону**, він обов'язково має зазначити в тендерній документації вимоги щодо наявності конкретного товару, що пропонуватиметься учасником у складі тендерної пропозиції, у переліку товарів, які мають підтверджений ступінь локалізації виробництва.

Група компаній «Радник» готує для вас усі необхідні роз'яснення та приклади документів у зв'язку з прийняттям постанови **від 02.08.2022 № 861**, які будуть опубліковані на порталі RADNUK.COM.UA найближчим часом. При цьому ми розмістили перелік товарів, що підлягають локалізації, **на цьому порталі!**

Щоб полегшити роботу закупівельників, розділ **«Правова база»** доповнений Переліком товарів, до яких застосовується локалізація:

ЗАМОВНИКАМ ^

УЧАСНИКАМ ^

ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ ^

ПРАВОВА БАЗА v

ЖУРНАЛИ

КНИГИ

ТЕСТИ

Закон України «Про публічні закупівлі»

COVID-19

Закони

Постанови

Кодекси

Укази

Воєнний стан

Розпорядження

Класифікатори

Листи Мінекономіки

Листи: інші

Електрична енергія

Накази

Будівництво/Закупівля робіт

ДАСУ: перевірки й повноваження

Перелік черговості оплат Казначейством

Перелік товарів, щодо яких застосовується локалізація

Шпартгалка щодо строків у сфері публічних закупівель

Перелік товарів, щодо яких застосовується локалізація

 Роздрукувати

v Статті

v Журнали

v Автори

З 14.07.2022 почав діяти пункт 6¹ **розділу X** «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо встановлення ступеня локалізації певних товарів, якщо вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень.